

1960-02-0112-0119

ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਇੱਕ ਜੋਖਮ ਹੈ ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੀਮੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੀਮੇ ਕੀਤੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਅਜਿਹੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P-3 ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਟ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਿਤਨ ਦੇਵੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੁਬਾ ਰੈਮ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1959 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 71 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਗਾਰਡੀਅਨ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ (1890 ਦਾ VIII)—ਸੈਕਸ਼ਨ 25—1960
“ਕਸਟਡੀ”, “ਗਾਰਡੀਅਨ” ਅਤੇ “ਰਿਮੂਵਲ”----- ਦਾ ਅਰਥ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਾਰੂ
ਹਿਰਾਸਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ—ਸਰਪ੍ਰਸਤ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ ਫੈਕਟੋ ਸਰਪ੍ਰਸਤ—

1960-02-0112-0119

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਿਤਨ ਦੇਵੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੁਬਾ ਰੈਮ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਹਟਾਉਣਾ, ਭਾਵੇਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਕਸਟਡੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਰਚਨਾਤਮਕ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਵੀ ਹੈ। ਰਚਨਾਤਮਕ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਿਤਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਬੱਚੇ ਦੀ ਅਸਲ ਕਸਟਡੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਹਿਰਾਸਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ, ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ "ਸਰਪ੍ਰਸਤ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੋਵੇ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਅਸਲ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ "ਹਟਾਉਣ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹਟਾਉਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਇਹ ਨਿਰਮਾਣ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਜ੍ਹਾ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 1

1960-02-0112-0119

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਿਤਨ ਦੇਵੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੂਬਾ ਰੈਮ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਜੁਲਾਈ, 1959 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਕਾਂਤਾ ਦੇਵੀ ਉਰਫ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ
ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 25, ਗੁਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ, 1890 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. 8 ਅਧੀਨ
ਅਰਜ਼ੀ।

ਐਸ ਐਲ ਪੁਰੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ ਐਮ.ਆਰ. ਪੁੰਜ.

ਨਿਰਣਾ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ, ਜੇ.-ਇਹ ਨਾਬਾਲਗ ਕਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਉਰਫ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ
ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੰਦਭਾਗਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇਵਾਂ
ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ
ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਉੱਠੀ ਹੈ, ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੂਬਾ ਰਾਮ
(ਜਵਾਬਦਾਤਾ) ਵੱਲੋਂ 28 ਅਕਤੂਬਰ 1958 ਨੂੰ ਗੁਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ
ਧਾਰਾ 25 ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ
ਸਿੱਖਿਅਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਕਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਦੀ
ਮਾਂ ਸਮਿਤਰਨ ਦੇਵੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਨਾਬਾਲਗ, ਜਿਸਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ 9 ਸਾਲ ਹੈ, ਦਾ ਜਨਮ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ
ਦੇਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਦੇਵਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰੀਬ 11-12
ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਾਬਾਲਗ ਕਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਉਰਫ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਣ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਹਿਣ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ
ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ। ਆਖਰਕਾਰ ਸਮਿਤਰਨ ਦੇਵੀ ਨੇ ਕੁੰਦਨ ਲਾਈ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ
ਲਿਆ ਜਦੋਂਕਿ ਸੂਬਾ ਰਾਮ ਨੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ। ਨਾਬਾਲਗ

1960-02-0112-0119

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਿਤਰਨ ਦੇਵੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੂਬਾ ਰੈਮ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਜਿਸ ਦਾ ਜਨਮ ਨਾਨਕਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਬਾ ਰਾਮ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮਿਤਰਨ ਦੇਵੀ ਨੇ 1955 ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 1 ਅਗਸਤ, 1955 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਸਮਿਤਰਨ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਹੁਣ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਮਿਤਰਨ ਦੇਵੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਬਣਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਤਨੀ ਲੈ ਲਈ ਹੋਵੇ ਪਰ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਭੂ ਲਾਈ ਪੁਰੀ ਨੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਦੂਸਰੀ ਪਤਨੀ ਲੈ ਲਈ ਹੈ, ਇਹ ਉਸਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਨਾਨਾ-ਨਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਘਰ ਉਸਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਮਿਤਰਨ ਦੇਵੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਸੂਬਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗੀ। ਵਿਦਵਤਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸਮਿਤਰਨ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਚਨ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਲੰਘਣਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ

1960-02-0112-0119

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਿਤਨ ਦੇਵੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੂਬਾ ਰੈਮ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਸੂਬਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਾਬਾਲਗ ਧੀ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਰਡ ਨਾ ਤਾਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚੋਂ “ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ” ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ (ਸੂਬਾ ਰਾਮ) ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਚਲੀ ਗਈ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਹੈ ਹਿਰਾਸਤ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਅਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਪਰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਵਾਰਡ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਨੀ ਬੇਸੈਂਟ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣਿਆ, (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, "ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਸੂਟ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ"। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਾਥੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮਾਂਡੀ ਪੰਦਰਮ (2) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦਾ ਉਪਾਅ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਉਪਾਅ

1960-02-0112-0119

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਿਤਨ ਦੇਵੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੂਬਾ ਰੈਮ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਗਾਰਡੀਅਨ ਅਤੇ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪੂਰੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੂਬਾ ਰਾਮ, ਆਪਣੀ ਨਾਬਾਲਗ ਧੀ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਬੱਚੀ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, "ਹਿਰਾਸਤ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਇੱਕ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਬੀ. ਕੇ. ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਬਿਸਵਾਸ, ਜੇ. ਜੇ.) ਨੇ ਜਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਾਹਾ ਬਨਾਮ ਬਚੂ ਲਾਈ ਗੁਪਤਾ, (1) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ "ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਕਸਟਡੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਸਲ ਪਰ ਉਸਾਰੂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਵੀ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਿਤਾ ਜਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਨਾ-ਨਾਨੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਲੜਕੇ ਦੀ ਅਸਲ ਕਸਟਡੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕਸਟਡੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਿਤਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਕਿਸ ਕੋਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੈ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਅਸਲ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨੇਸ਼ੀਰਵਾਨ ਮਾਨੇਕਸ਼ਾ ਨਾਨਾਵਤੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਰੋਸ਼ਬਾਨੂ ਨੇਸ਼ੀਰਵਾਨ ਨਾਨਾਵਤੀ, (2) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਵਾਡੀਆ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਇਹ ਮੰਨਿਆ

1960-02-0112-0119

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਿਤਨ ਦੇਵੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੁਬਾ ਰੈਮ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ 'ਸਰਪ੍ਰਸਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਸਲ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਕਸਟਡੀ' ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਅਸਲ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹਿਰਾਸਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਅਤਿਅੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਵੀ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਸਮਝ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਲਫਤ ਬੀਬੀ ਬਨਾਮ ਬਫਾਤੀ (1) ਵਿੱਚ ਸਰ ਸੇਸਿਲ ਵਾਲਸ਼ ਅਤੇ ਬੈਨਰਜੀ ਜੇਜੇ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 'ਸਰਪ੍ਰਸਤ' ਵਿਧਾਨਕ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਪਰ ਕਨੂੰਨੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਚਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਅਸਲ ਹਿਰਾਸਤ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰ ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਐਕਟਿੰਗ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਸੇਨ ਜੇ., ਸਿਦੀਕ-ਉਨ-ਨਿਸਾ ਬੀਬੀ ਬਨਾਮ ਨਿਜ਼ਾਮ-ਉੱਦੀਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ 'ਕਸਟਡੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਹਿਰਾਸਤ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ"। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਨੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹਿਰਾਸਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਇਨਕਾਰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਸਾਰੂ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ।

1960-02-0112-0119

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਿਤਨ ਦੇਵੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੁਬਾ ਰੈਮ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਸੰਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਭੀਡੇ ਜੇ. ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਭੀਡੇ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਠੋਸ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ"। ਹਾਲਾਂਕਿ ਭੀਡੇ ਜੇ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕ ਪਿਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਮੈਹਿਦੀਨ ਇਬਰਾਹਿਮ ਨਾਚੀ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਮੁਹੰਮਦ ਇਬਰਾਹਿਮ ਸਾਹਿਬ (1) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (ਸਦਾਸਿਵਾ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਨੇਪੀਅਰ, ਜੇ. ਜੇ.) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਆਪਣੀ ਦਾਦੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਸਦਾਸਿਵਾ ਅਈਅਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇ. "ਸੈਕਸ਼ਨ 25(1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ 'ਕਸਟਡੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਅਸਲ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹਿਰਾਸਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ"। ਵੈਕਟਾਰਮਾ ਅਯੰਗਰ ਬਨਾਮ ਥੁਲਸੀ ਅੰਮਾਲ, (2) ਵਿੱਚ ਰਾਘਵ ਰਾਓ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਧਾਰਾ 25 ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਤੋਂ ਵਾਰਡ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣਾ ਹੈ"।

ਬੰਬਈ, ਨਾਗਪੁਰ ਅਤੇ ਰੰਗੂਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੇ ਉਲਟ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਗਿਆ

1960-02-0112-0119

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਿਤਨ ਦੇਵੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੁਬਾ ਰੈਮ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਹੈ, ਇਹ ਤਰਕ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਕਸਟਡੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਸਲ ਹਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਦੇ ਵੀ ਵਾਰਡ ਦੀ ਅਸਲ ਕਸਟਡੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ: -

(1) ਅਚਰਤਲਾਲ ਜੈਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਚਿਮਨਲਾਲ ਪਰਭੂਦਾਸ (3)

(2) ਸ਼ਿਵੰਮਾ ਬਨਾਮ ਚੇਨਬਾਸਪਾਗੌੜਾ, (4)

(3) ਧੰਨ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (1) ਅਤੇ

(4) ਮਾਨੂ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਹਵਾਬੀ (2)

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦਾ ਉੱਦਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਸਲ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹਿਰਾਸਤ ਦੋਵੇਂ ਹੈ। ਰਚਨਾਤਮਕ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 'ਹਟਾਉਣ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹਟਾਉਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲੀ ਇਹ ਉਸਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਵੇਗੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਜ੍ਹਾ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1960-02-0112-0119

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਿਤਨ ਦੇਵੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੁਬਾ ਰੈਮ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਭੂ ਲਾਈ ਪੁਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਬਹਿਸਯੋਗ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਜੀ.ਡੀ. ਖੇਸਲਾ, ਸੀ.ਜੇ., ਡੀ. ਫਲਸੈਂ ਅਤੇ ਜੀ.ਐਲ. ਚੋਪੜਾ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1960 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 62-ਡੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ (1939 ਦਾ XXXV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 75A—ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ—ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ—ਉਹ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

anju sehgal